

forbrugsbeskatningen. Man opkrævede allerede nu omkring 70 pct. af statens indtægter som indirekte skatter, og med lovforslaget ville man gå endnu videre. Det var rigtigt at gøre det, men så måtte man tilstræbe den størst mulige neutralitet over for varevalget, og her havde merværdiafgiftssystemet store fordele. Også en detailomsætningsafgift kunne imidlertid have disse fordele, og det ville blive en vigtig opgave for udvalget at veje disse to systemer mod hinanden. Man måtte samtidig klarlægge, efter hvilke linjer en almindelig skattereform skulle gennemføres. Det var for det radikale venstre en forudsætning, at den sociale balance ikke forrykkedes. I udvalget måtte man tillige undersøge de problemer, der var peget på fra forskellige erhvervsgruppers side.

Aksel Larsen (SF) ville ikke på forhånd afvise tanken om en merværdiafgift, der kunne have mange fordele. Det var imidlertid nødvendigt at bevare en progressiv indkomstskat til afbalancering af forbrugsskatternes socialt uheldige virkninger. Aksel Larsen betragtede det som en mangel ved lovforslaget, at dets kontrolbestemmelser var udformet så vagt. Han ønskede et bedre samarbejde mellem de myndigheder, der skulle kontrollere merværdiafgiften, og ligningsmyndighederne, og han ville gerne høre, hvilke kontrolforanstaltninger finansministeren agtede at foreskrive i medfør af lovforslagets § 34. Det var urimeligt, at lovforslaget på flere punkter gav virksomhederne en favorstilling, således med hensyn til beskatning af varer til eget forbrug og fradrag for afgift af investeringer, der burde fordeles over afskrivningsperioderne. De væsentligste spørgsmål var imidlertid ændringerne i den øvrige skattelovgivning og de sociale kompensationer. Så længe disse spørgsmål ikke var klarlagt, kunne lovforslaget blot betragtes som et diskussionsgrundlag.

Rimstad (Uafh) gav udtryk for store betænkeligheder. Han fandt, at fordelene ved lovforslaget næppe var så store, at de opvejede ulemperne ved, at hele erhvervslivet skulle impliceres som skatteopkrævere. Merværdiafgiftssystemets anvendelighed var afhængig af, om det var muligt at etablere en tilstrækkelig effektiv kontrol i detailledet, og han havde ikke i det forelagte materiale fundet udtryk for optimisme over for dette problems løsning. For de uafhængiges stilling var det i øvrigt afgørende, om det kunne sikres, at provenuet ikke skulle anvendes til ekspansion af statens økonomiske aktivitet, og der måtte forelægges en i detaljer udarbejdet dispositionsplan for provenuet før vedtagelsen, indeholdende betydelige lettelser i de direkte skatter.

Efter 1. behandling henvistes lovforslaget til behandling i et udvalg, der ikke nåede at tilendebringe sit arbejde før samlingens slutning.
